

Beskatning ved indløsning af optioner bremser udvikling i biotekvirksomheder

Af Lars Kongsbak, Exiqon

Små videnbaserede selskaber med negativt cashflow sikrer en del af driftskapitalen gennem optionsprogrammer. Exiqon, der har næsten 100% eksport og forventer at eksportere for ca. 150 millioner kr. i 2009, har bundet 50 millioner kr. i optioner. Et beløb, der fx kunne sikre ansættelse af 25 akademiske medarbejdere i 2 år. Straksbeskatning ved indløsning af optioner bremser lysten til at købe aktier og fastlåser dermed den del af driftskapitalen, der er forankret i optionsprogrammerne.

Biotekindustriens overlevelse er afhængig af risikovillig kapital. Det er et synspunkt, som politikerne tilsyneladende er ved at tage til sig, hvilket vi glæder os over i biotekindustrien. Hvad vi derimod finder mindre fornøjeligt er, at indløsning af optioner nu igen beskattes umiddelbart og ikke på det tidspunkt, hvor aktierne sælges. Straksbeskatning hæmmer frigørelsen af den driftskapital, som optionsprogrammerne rummer, og biotekvirksomhederne risikerer at blive bremset alvorligt i udviklingen.

Skattemæssigt er der sket det, at ligningslovens §7H kombineret med den såkaldte 15%-regel ikke længere gælder. Denne regel gjorde det muligt for virksomhederne at uddele et ubegrænset antal aktieoptioner, når kursen ved indløsning af optionerne var max 15% lavere end markedskursen på den købte aktie. Reglen betød, at den købte aktie først skulle beskattes ved salg, hvilket stimulerede lysten til at indløse optioner og dermed gav virksomhederne adgang til en nødvendig kapitalreserve.

I og med at ovenstående er trådt ud af kraft, skal man, som før reglen blev indført, straks ved indløsning af optioner betale skat af gevinsten. Dette kan være en dyr affære, som gør indløsning af optioner lidet attraktivt. Hvordan dette udmønter sig i praksis, er jeg selv et godt eksempel på:

Jeg leder og har aktier og optioner i Exiqon. Nye investorer, der overvejer at investere i virksomheden, forventer, at jeg har et betragteligt ejerskab i Exiqon, og at jeg går forrest, når der skal investeres. Dette er med til at øge investorernes tillid til virksomheden. For bl.a. at opfylde investorernes ønske om, at jeg har et betragteligt ejerskab i Exiqon, indløste jeg derfor i marts 2008 aktieoptioner for 500.000 kr.

Som følge af de genindførte skatteregler, måtte jeg betale ca. 840.000 i skat af den gevinst, jeg ville have opnået, hvis jeg havde solgt mine aktier straks efter de var indløst. Jeg solgte imidlertid ikke en eneste aktie i den sammenhæng, fordi formålet netop var, at jeg skulle have en større ejerandel. Jeg havde mulighed for at finansiere skatten via et huslån, men jeg kan ikke forvente, at mine medarbejdere på samme vis frigiver kapital ved at indløse optioner, fordi det kan blive for dyrt for dem.

Mit retoriske spørgsmål er nu, om de 840.000 kr. jeg betalte i skat, ville have skabt mere værdi for samfundet, hvis de var blevet brugt til at indløse flere optioner? I givet fald ville

Exiqon have fået tilført yderligere 840.000 i driftskapital. En mulighed jeg ville have haft, hvis ikke skattesystemet straksbeskattede udnyttelse af aktieoptioner.

840.000 kr. ekstra i driftskapital til Exiqon ville have betydet ansættelse af to produktudviklere eller sælgere, som kunne bidrage til yderligere værdiskabelse og eksportindtægter. Nu blev udfaldet af min indløsning af optioner nærmest modsat. Exiqon måtte som følge af problemerne i de finansielle markeder og i lighed med mange andre selskaber med negativt cashflow omstrukturere. Vi sendte i den sammenhæng to akademikere ud i arbejdsløshed. På den baggrund har jeg meget svært ved at se, at straksbeskatning ved indløsning af aktieoptioner gavner samfundets vækst.

Beskatningen bremser for frigørelse af driftskapital med flere negative følger: Når den optionsbaserede kapital, som kunne være investeret i produktudvikling og salg, forbliver bundet, stagnerer en ellers lovende udvikling; færre kommer i arbejde, og det er umuligt at tiltrække og finansiere den, for et videnbaseret selskab, nødvendige udenlandske arbejdskraft. Konsekvensen for Danmark bliver endnu engang negativ. Flere selskaber flytter udenfor landets grænser eller de flytter arbejdspladser til udlandet. Exiqon er et godt eksempel herpå. 70% af virksomhedens arbejdsstyrke er i dag uden for Danmark.

Det er af yderste vigtighed, at Danmarks skattesystem bliver gearret til, at beskatning af aktiegevinster først finder sted på det tidspunkt, hvor der rent faktisk er en gevinst. Hvis ikke vi tænker konstruktivt i den retning, bliver vi vidner til, at nye videnbaserede virksomheder i stigende omfang vælger andre græsgrange end de danske ikke mindst fordi det vil være mindre attraktivt for udenlandsk risikovillig kapital at investere i Danmark. Og uden nye videnbaserede virksomheder vil vi være ude af stand til at skabe og vedligeholde den nødvendige velstand, der skal sikre vores velfærdssamfund i fremtiden.

.